Lietas arhīva Nr. C-1164-21/19
ECLI:LV:DAUT:2021:1018.C12116421.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Preiļos 2021.gada 18.oktobrī

Daugavpils tiesa
tiesnese Anita Stikāne,
izskatīja rakstveida procesā civillietu **/pers. A/** pieteikumā par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā un par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu ar ieinteresēto personu Vārkavas novada domi.

Aprakstošā daļa

[1] 2021.gada 2.martā Daugavpils tiesā ir saņemts /pers. A/ pieteikums par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā un par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu ar ieinteresēto personu Vārkavas novada domi.

[1.1] Prasības pieteikumā ir norādīts, ka 1994.gada 30.jūnijā zemnieku kopdarbības sabiedrība "Līdums-93" saskaņā ar 1994.gada 28.marta protokolu Nr.1 un Latvijas Republikas 1991.gada 21.jūnija likumu „Par lauksaimniecības uzņēmumu un zvejnieku kolhozu privatizāciju" 19.pantu noslēdza vienošanos ar /pers. A/, ar kuru nodeva īpašumā pret samaksu skaidrā naudā, atsavināto sabiedrības mantu, sastāvošu no 4 istabu dzīvokļa 27 dzīvokļu mājā.

[1.2] Pamatojoties uz šo vienošanos, 1994.gada 30.jūnijā sastādīts pirkšanas- pārdošanas akts starp zemnieku kopdarbības sabiedrību "Līdums-93", kura vārdā rīkojas priekšsēdētājs /pers.B/, un /pers. A/, par 27 dzīvokļu mājas 4 (četru) istabu dzīvokli, ar dzīvojamo platību 54 m^2 , un saimniecības ēkām: kūts, šķūnis virs kūts un 1/5 no vasaras virtuves, kas atrodas /adrese/, vērtībā par 180 Ls.

[1.3] Pamatojoties uz pirkšanas- pārdošanas aktu, 1994.gada 15.jūlijā minēto summu, 180,00 latu, pieteicēja /pers. A/ samaksāja zemnieku kopdarbības sabiedrībai "Līdums-93" kasē, kvīts Nr.72.

[1.4.] Kā izriet Daugavpils zonālā valsts arhīva izziņas Nr.DZVA-6.2.4./14302, zemnieku kopdarbības sabiedrība "Līdums- 93" pamatlīdzekļu inventarizācijas sarakstos uz 1995.gada 1.janvāri ir ierakstīts objekts- 27 dzīvokļu dzīvojamā māja ar saimniecības ēkām Rimicānos, pieņemta bez atlīdzības no paju sabiedrības "Dzintars" 1994.gada 21.jūnijā. Ziņas par dzīvokļu, /adrese/, piederību Preiļu rajona Rožkalnu pagasta paju sabiedrībai "Dzintars", vēlāk zemnieku kopdarbības sabiedrībai "Līdums- 93" arhīvs sniegt nevar, jo minēto sabiedrību mantas (pamatlīdzekļu) inventarizācijas sarakstos pieprasītās informācijas nav.

[1.5] 2021.gada 19.februārī starp Vārkavas novada domi un /pers. A/ tika noslēgta vienošanās par zemes nodošanu īpašumā bez atlīdzības, ar kuru /pers. A/nodota īpašumā zeme dzīvokļa Nr./numurs/ un ēkas kopīpašuma uzturēšanai 875/18353 kopplatībā /adrese/ un 12920/18353 dzīvokļu īpašumos nesadalītās domājamās daļas no zemes gabala ar kadastra apzīmējumu /numurs/ - 1,0124 ha kopplatībā /adrese/ privatizētās būves uzturēšanai funkcionāli saistītās ēkas.

[1.6] Uz dzīvokli /adrese/ un saimniecības ēkām /adrese/ Valsts zemes dienests ir sagatavojis inventarizācijas lietu un ir piešķirti kadastra apzīmējumi- dzīvoklis Nr. /numurs/, kadastra apzīmējums Nr. / numurs A/; šķūnis- kadastra apzīmējums /numursB/; saimniecības ēka- kadastra apzīmējums /kadastra numursC/; kūts- kadastra apzīmējums / numursD/.

[1.7] 1994.gada 30.jūnijā nopirktais dzīvokļa īpašums /adrese/ nav iereģistrēts zemesgrāmatā, kopdarbības sabiedrība "Līdums- 93" 2000.gada 20.martā ir likvidēta, un nostiprinājuma lūdzējs nevar iesniegt īpašumtiesības apliecinošu dokumentu, lai iereģistrētu īpašumu zemesgrāmatā.

[1.8]Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 30.janvāra lēmumā lietā Nr. SKC-1065/2012 ir norādīts, ka likumdevējs ir paredzējis speciālu kārtību, kādā risināmi jautājumi par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatās, ja īpašniekam nav likumā noteikto dokumentu iesniegšanai zemesgrāmatu nodaļā un nav arī strīda par īpašuma tiesībām. Šī kārtība ir īstenojama saskaņā ar Civilprocesa likuma 38.nodaļu „Lietas par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā".

[1.9] Pieteicēja, pamatojoties uz Civillikuma 1481.pantu un Civilprocesa likuma 293., 294., 295. 296.pantiem, likuma „Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" 22.pantu, lūdz tiesu: atzīt par spēkā neesošām visas tiesas noteiktajā termiņā nepieteiktās tiesības uz nekustamo īpašumu- dzīvokļa īpašumu /adrese/, sastāvošu no četru istabu dzīvokļa Nr. /numurs/, ar kopējo platību 87,5 m^2, ar kadastra apzīmējumu / numursA/; šķūņa ar kadastra apzīmējumu / numursB/; 1/5 no saimniecības ēkas ar kadastra apzīmējumu / numursC/; kūts ar kadastra apzīmējums / numursD/ un tās dzēst; atzīt īpašuma tiesības un ierakstīt /pers. A/ īpašuma tiesības zemesgrāmatā uz nekustamo īpašumu- sastāvošu no četru istabu dzīvokļa Nr./numurs/, ar kopējo platību 87,5 m^2, ar kadastra apzīmējumu / numursA/; šķūņa ar kadastra apzīmējumu / numursB/; 1/5 no saimniecības ēkas ar kadastra apzīmējumu / numursC/; kūts ar kadastra apzīmējums / numursD/, kas atrodas/adrese/.

[2] Daugavpils tiesā 2021.gadā 15.aprīlī saņemts Vārkavas novada domes paskaidrojums kur norādīts, ka pieteicēja tiesai norāda, ka pieteicējai būtu atzīstamas īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu, kas sastāv no dzīvokļa Nr./adrese/, ar kopējo platību 87,5 m^2, ar kadastra apzīmējumu / numursA/, šķūņa ar kadastra apzīmējumu / numursB/, 1/5 domājamās daļas no saimniecības ēkas ar kadastra apzīmējumu / numursC/, kūts ar kadastra apzīmējumu / numursD/, kas atrodas /adrese/. Pieteicēja ir iesniegusi dokumentus, kas apliecina, ka īpašums ir iegādāts tiesiski.

[2.1] Vārkavas novada dome neuzskata sevi kā ieinteresēto personu šajā lietā. Tā kā nav strīda par īpašuma tiesībām, Vārkavas novada domei nav iebildumu, ja pieteicējas pieteikums par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā un īpašuma tiesību atzīšanu tiek apmierināts.

[3] 2021.gada 19.aprīlī tika pieņemts lēmums, pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 6.novembra rīkojuma Nr.655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" 5.19.1 punktu un Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, lietu izskatīt rakstveida procesā 2021.gada 14.septembrī, tika dots termiņš lietas dalībniekiem paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai līdz 2021.gada 15.septembrim, kā arī izskaidrotas procesuālās tiesības saskaņā ar Civilprocesa likuma 74.pantu un tiesības izteikt noraidījumu tiesnesei.

[3.1] Lietas dalībnieki paskaidrojumus un citus procesuālos lūgumus nav pieteikuši, nav izteikuši noraidījumu tiesnesei.

[3.2] Pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā, tas ir - 2021.gada 18.oktobrī.

[3.3] Puses nav iesniegušas lūgumu par lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, nav izteikušas iebildumus lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[4] Tiesa rakstveida procesā pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus un rakstveida pierādījumus, ņemot vērā ieinteresētās personas rakstveida paskaidrojumus atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms pilnā apmērā.

[5] Lietas materiāli apstiprina, ka saskaņā ar 1994.gada 30.jūnijā noslēgto vienošanos starp zemnieku kopdarbības sabiedrību "Līdums- 93" un /pers. A/, saskaņā ar 1994.gada 28.marta protokolu Nr.1 un Latvijas Republikas 1991.gada 21.jūnija likumu „Par lauksaimniecības uzņēmumu un zvejnieku kolhozu privatizāciju" 19.pantu, zemnieku kopdarbības sabiedrība "Līdums- 93" nodod īpašumā pret samaksu skaidrā naudā Augšpūlei Inārai, atsavināto sabiedrības mantu, sastāvošu no 4 istabu dzīvokļa 27 dzīvokļu mājā 180,00 latu vērtībā.

[5.1] Minētā manta sabiedrībai pieder saskaņā ar mantas inventarizācijas sarakstu.

[6] Pēc 1994.gada 30.jūnija Pirkšanas- pārdošanas akta, kas sastādīts starp zemnieku kopdarbības sabiedrību "Līdums- 93", kuras vārdā rīkojās /persB/, un /pers. A/, redzams, ka 27 dzīvokļu mājas 4 istabu dzīvokli, ar dzīvojamo platību 54 m^2 , un saimniecības ēkām: kūts, šķūnis virs kūts un 1/5 no vasaras virtuves, kas atrodas /adrese/, vērtībā par 180,00 latiem, ir nopirkusi /pers. A/.

[7] No 1994.gada 15.jūlija kases ieņēmumu ordera kvīts Nr./numursC/ izriet, ka pieteicēja /pers. A/samaksāja zemnieku kopdarbības sabiedrības "Līdums- 93" kasē 180,00 latus par 4 istabu dzīvokli ar saimniecības ēkām.

[8] Bez tam, 2021.gada 19.februārī starp Vārkavas novada domi, kuru pārstāvēja dzīvojamo māju privatizācijas komisijas priekšsēdētāja/persC/, un /pers. A/ tika noslēgta "Vienošanās par zemes nodošanu bez atlīdzības", ar kuru Vārkavas novada dome, saskaņā ar 1998. gada 7. maija grozījumiem likumā "Par valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizāciju" 7. un 53.pantu, 1994.gada 30.jūnija pirkšanas- pārdošanas aktu un 1994.gada 30.jūnija vienošanos starp zemnieku kopdarbības sabiedrību "Līdums- 93", ar kuru /pers. A/ nodota īpašumā zeme dzīvokļa Nr./numurs/ un ēkas kopīpašuma uzturēšanai 875/18353 kopplatībā 0,866 ha /adrese/ un 12920/18353 dzīvokļu īpašumos nesadalītās domājamās daļas no zemes gabala ar kadastra apzīmējumu / numurs/ - 1,0124 ha kopplatībā /adrese/ privatizētās būves uzturēšanai funkcionāli saistītās ēkas.

[8.1]Dome, saskaņā ar 2015.gada 17.septembra uzziņu Nr./numursD/ par pašvaldībai piekrītošo zemi, nodod un Dzīvokļa Nr./numurs/ īpašnieks pieņem īpašumā bez papildus maksas 875/18353 domājamās daļas no zemes gabala ar kadastra apzīmējumu Nr./numursF/ - 0,866 ha kopplatībā /adrese/ privatizētā dzīvokļa Nr./numurs/ un ēkas kopīpašuma uzturēšanai.

[8.2] Dome, saskaņā ar 2015.gada 17.septembra uzziņu Nr./numursD/ par pašvaldībai piekrītošo zemi, nodod un Dzīvokļa Nr./numurs/ īpašnieks pieņem īpašumā bez papildus maksas 12920/18353 dzīvokļu īpašumos nesadalītās domājamās daļas no zemes gabala ar kadastra apzīmējumu / numurs/ -1,0124 ha kopplatībā /adrese/ privatizētās būves uzturēšanai funkcionāli saistītās ēkas.

[8.3]Pašvaldības īpašuma tiesības uz zemes gabalu ar kadastra numuru / numursF/, kura kopplatība ir 0,866 ha un zemes gabalu ar kadastra numuru / numurs/, kura kopplatība ir 1,0124 ha, 2015.gada 28.septembrī ir nostiprinātas Preiļu rajona tiesas Preiļu Zemesgrāmatu nodaļā, Rožkalnus pagasta zemesgrāmatu nodalījuma Nr. /numursA/.

[8.4]Visu zemes gabalu robežas Dzīvokļa Nr. /numurs/ īpašniekam dabā ierādītas un zināmas.

[8.5] Papildus vienošanās stājas spēkā ar brīdi, kad to parakstījušas puses, un ar šo brīdi minētais īpašums tiek nodots dzīvokļa Nr./numurs/ īpašnieka valdījumā un lietojumā, bet īpašuma tiesību dzīvokļa Nr./numurs/ īpašnieks iegūs ar nostiprinājuma brīdi Zemesgrāmatā.

[9] Tiesa arī ņem vērā, ka Preiļu rajona Rožkalnu pagasta zemnieku kopdarbības sabiedrība "Līdums -93" ir izslēgta no uzņēmumu reģistra, ir likvidēta 2000.gada 20.martā, ko pierāda izdruka no Lursoft.

[10] Kā izriet no 2016.gada 13.janvāra Daugavpils zonālā valsts arhīva izziņas Nr. /numurs B/, zemnieku kopdarbības sabiedrības "Līdums 93" pamatlīdzekļu inventarizācijas sarakstos uz 1995.gada 1.janvāri ir ierakstīts objekts- 27 dzīvokļu dzīvojamā māja ar saimniecības ēkām Rimicānos, pieņemta bez atlīdzības no paju sabiedrības "Dzintars" 1994.gada 21.jūnijā. Ziņas par dzīvokļu, /adrese/, piederību Preiļu rajona Rožkalnu pagasta paju sabiedrībai "Dzintars", vēlāk zemnieku kopdarbības sabiedrībai "Līdums-93" arhīvs sniegt nevar, jo minēto sabiedrību mantas (pamatlīdzekļu) inventarizācijas sarakstos pieprasītās informācijas nav.

[11] Tiesa ņem vērā, ka nekustamā īpašuma sastāvā esošās būves apstiprina lietas materiālos esošā Būves kadastrālās uzmērīšanas lietas kopija par dzīvojamo māju ar kadastra apzīmējumu / numursG/, par šķūni ar kadastra apzīmējumu /kadastra numursB/, saimniecības ēku /kadastra numursC/, par kūti ar kadastra Nr./kadastra numursD/.

[12] Valsts zemes dienesta Latgales reģionālās nodaļas 2006.gada 22.maija vērtēšanas protokoli apstiprina: ēkai /adrese/- šķūnis ar kadastra apzīmējumu /numurs B/ kadastrālā vērtība 12 lati; ēkai /adrese/- saimniecības ēka ar kadastra apzīmējumu /kadastra numursC/ kadastrālā vērtība 62 lati; ēkai /adrese/- kūts ar kadastra apzīmējumu / numursD/ kadastrālā vērtība 278 lati.

[12.1]No Valsts zemes dienesta informatīvās izdrukas no Kadastra informācijas sistēmas teksta datiem redzams, telpu grupas ar kadastra apzīmējumu / numursA/ adrese ir /adrese/.

[13] Saskaņā ar likuma "Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" 22.pantu, ja nostiprinājuma lūdzējs nevar iesniegt šā likuma 21.pantā minētos dokumentus, par nostiprinājuma pamatu var būt tiesas spriedums, ar kuru atzītas viņa īpašuma tiesības. Sagatavojot lietu izskatīšanai, tiesa publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" sludinājumu, kurā uzaicina personas, kurām ir kādi iebildumi pret prasību, iesniegt tos tiesai triju mēnešu laikā.

[13.1] Tiesa ņem vērā, ka /datums/oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr./numurs/ tika publicēts sludinājums personām, kurām ir kādi iebildumi par īpašuma tiesību atzīšanu/pers. A/uz nekustamo īpašumu- dzīvokļa īpašumu Nr./adrese/ar kopējo platību 87,5 m^2, ar kadastra apzīmējumu / numursA/; šķūņa ar kadastra apzīmējumu / numursB/; 1/5 no saimniecības ēkas ar kadastra apzīmējumu/ numursC/; kūts ar kadastra apzīmējums / numursD/, iesniegt tos tiesai 6 mēnešu laikā.

[13.2] Iebildumi par /pers. A/ īpašuma tiesību atzīšanu uz norādīto nekustamo īpašumu tiesā nav iesniegti.

[14] Civillikuma 2004.pants nosaka, ka pirkuma līgums uzskatāms par noslēgtu, kad abas puses vienojušās par pirkuma priekšmetu un maksu.

[14.1] Šos apstākļus pierāda jau norādītie rakstveida pierādījumi- 1994.gada 30.jūnijā noslēgtā Vienošanās starp Preiļu rajona zemnieku kopdarbības sabiedrību „Līdums-93 " un /pers. A/, un 1994.gada 30.jūnija Pirkšanas- pārdošanas akts, kas sastādīts starp zemnieku kopdarbības sabiedrību "Līdums -93" un /pers. A/un1994.gada 15.jūlija kases ieņēmumu ordera kvīts Nr./numursC/.

[14.2] Ņemot vērā teikto, ir secināms, ka /pers. A/ īpašuma tiesības uz norādīto nekustamo īpašumu ieguva pirkuma līguma rezultātā, jo atzīstams, ka zemnieku kopdarbības sabiedrības „Līdums- 93 " un /pers. A/starpā ir noslēgts pirkuma līgums, un ka pieteicēja ir veikusi samaksu par nekustamo īpašumu.

[15] Lietas materiāli apliecina, ka nekustamais īpašums- dzīvokļa īpašums Nr. /adrese/ ar saimniecības ēkām atrodas /pers. A/ valdījumā, un lietā nav strīda par nekustamā īpašuma tiesībām.

[15.1] Tiesa uzskata, ka konkrētā gadījumā, pieteicējas īpašuma tiesību iegūšanu ir iespējams nostiprināt, saskaņā ar Civilprocesa likuma

38.nodaļu „Lietas par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā". Likumdevējs ir paredzējis speciālu kārtību, kādā risināmi jautājumi par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatās, ja īpašniekam nav likumā noteikto dokumentu iesniegšanai zemesgrāmatu nodaļā un nav arī strīda par īpašuma tiesībām. Savukārt tad, ja pastāv strīds par īpašuma tiesībām (nostiprinājuma lūdzēju starpā vai ar citām personām), par nostiprināmo tiesību apliecinošu dokumentu atzīstams prasības tiesvedības kārtībā taisīts spriedums.

[15.2] Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 30.janvāra lēmumā lietā Nr.SKC- 1065/2012 ir norādīts, ka tiesības izvērtēt un izlemt, vai persona, atzīstama par īpašnieku, ir vienīgi vispārējās jurisdikcijas tiesai, tādējādi, ja nostiprinājuma lūdzējam nav likumā noteikto dokumentu iesniegšanai zemesgrāmatu nodaļā, pamats īpašuma tiesību nostiprināšanai ir tiesas spriedums, kas taisīts prasības tiesvedības kārtībā (ja ir strīds par īpašuma tiesībām) vai uzaicinājuma tiesvedības kārtībā (ja strīda par tiesībām nav).

[15.3] Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" 21.pantu, lai ierakstītu strīdus dzīvokli ar saimniecības ēkām uz pieteicējas vārda zemesgrāmatā, ir jāiesniedz dokumentu oriģināli vai vismaz normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apliecinātas dokumentu kopijas par īpašuma tiesībām uz šīm ēkām.

[15.4] Minētā likuma 22.pantā paredzēts, ka par nostiprinājuma pamatu var būt tiesas spriedums par īpašuma tiesību atzīšanu, pirms tam aicinot ar publikāciju oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" personas, kurām ir iebildumi pret prasību trīs mēnešu laikā iesniegt tos tiesai.

[15.5] Kā redzams, tad tiesas noteiktajā termiņā neviena ieinteresētā persona nepieteica savas tiesības uz sludinājumā norādīto nekustamo īpašumu. Zināmā ieinteresētā persona- Vārkavas novada dome piekrita pieteikumam un necēla iebildumus un pretenzijas pret pieteicējas pieteikumu.

[16] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 297.panta pirmo daļu, apmierinot pieteikumu, tiesa taisa spriedumu par visu termiņā nepieteikto tiesību atzīšanu par spēkā neesošām.

[17] Tiesa secina, ka pieteikums par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā ir pamatots un ar tiesas spriedumu ir jāatzīst visas termiņā nepieteiktās tiesības attiecībā uz pieteikumā norādīto nekustamo īpašumu, par spēkā neesošām.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 190., 189., 193., 296., 297.pantu, tiesa

nosprieda

Pieteikumu apmierināt.

Atzīt par spēkā neesošām visas tiesas noteiktajā termiņā- līdz 2021.gada 29.septembrim nepieteiktās tiesības attiecībā uz dzīvokļa īpašuma /adrese/, sastāvošu no četru istabu dzīvokļa Nr. /numurs/, ar kopējo platību 87,5 m^2, ar kadastra apzīmējumu / numursA/; šķūņa ar kadastra apzīmējumu / numursB/; 1/5 no saimniecības ēkas ar kadastra apzīmējumu / numursC/; kūts ar kadastra apzīmējums /numursD/ un tās dzēst.

Atzīt /pers. A/, /personas kods/, īpašuma tiesības un ierakstīt īpašuma tiesības zemesgrāmatā uz nekustamo īpašumu- sastāvošu no četru istabu dzīvokļa Nr. /numurs/, ar kopējo platību 87,5 m2, ar kadastra apzīmējumu / numursA/; šķūņa ar kadastra apzīmējumu / numursB/; 1/5 no saimniecības ēkas ar kadastra apzīmējumu / numursC/; kūts ar kadastra apzīmējums / numursD/, kas atrodas /adrese/

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas un pieejamības dienas Daugavpils tiesas Preiļos kancelejā- no 2021.gada 18.oktobra, Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Daugavpils tiesas tiesnese (paraksts) A.Stikāne